

2026

Mgr. Tomáš ČERVINKA, MHA,
PhDr. Mgr. Adam ANDER, MHA

Zdravotní pojištění

zaměstnavatelů, zaměstnanců a OSVČ

s komentářem a příklady

-
- rozbor změn při péči o děti
  - zákonné povinnosti jednotlivých skupin plátců
  - problematika mezinárodního prvku
  - stanovení příslušnosti k předpisům při odvodu pojistného

Případné zásadní legislativní změny, k nimž dojde v období mezi jednotlivými vydáními, budou ošetřeny formou vkládané **aktualizace**, která bude po dobu prodejnosti publikace volně **ke stažení na www.anag.cz**. Nutnost aktualizace posuzuje na základě legislativních změn výhradně autor ve spolupráci s nakladatelstvím. Aktualizace však v žádném případě nemohou nahradit nová vydání knihy.

© Mgr. Tomáš Červinka, MHA, PhDr. Mgr. Adam Ander, MHA, 2026

© Nakladatelství ANAG, 2026

ISBN 978-80-7554-436-0

OBSAH

Používané zkratky	8
Poznámka k tiskopisům	9
Úvod	11
1. Právní předpisy a novelizace	12
1.1 Právní předpisy	12
1.2 Novelizace	12
1.2.1 Oznamovací povinnost	13
1.2.2 Osobní a řádná péče	13
1.2.3 Elektronická komunikace	14
1.2.4 Pojem zaměstnanec.....	14
1.2.5 Pojem OSVČ	15
1.2.6 Cizinecké zákony, Lex Ukrajina.....	16
1.2.7 Vymáhání pojistného.....	16
1.3 Parametrické změny	17
1.3.1 Minimální mzda.....	17
1.3.2 Minimum u OSVČ.....	17
1.3.3 Vyměřovací základ státu	18
1.3.4 Započitatelný příjem.....	18
2. Základní pojmy.....	19
2.1 Účel zdravotního pojištění	19
2.2 Účast na zdravotním pojištění.....	19
2.3 Vznik a zánik zdravotního pojištění	20
2.4 Zvláštní případy vzniku a zániku pojištění	20
2.5 Zdravotní pojišťovny	21
2.5.1 Aktuální seznam zdravotních pojišťoven	21
2.5.2 Volba zdravotní pojišťovny.....	22
2.5.3 Omezení volby zdravotní pojišťovny	23
2.6 Průkaz pojištění	25
3. Pojištěnci, oznamovací povinnost	27
3.1 Základní povinnosti pojištěnců.....	27
3.2 Oznamovací povinnost pojištěnců	27
3.3 Nesplnění oznamovací povinnosti při plnění Koordinačních nařízení.....	29
3.4 Místní příslušnost ve zdravotním pojištění.....	29
3.5 Formuláře pro pojištění.....	30

4. Mezistátní smlouvy a migrace pojištěnců	33
4.1 Evropská unie	33
4.1.1 Úvod.....	33
4.1.2 Základní pojmy	34
4.1.3 Základní principy	36
4.1.4 Příslušnost k právním předpisům.....	36
4.1.4.1 Ekonomicky aktivní osoby	37
4.1.4.2 Ekonomicky neaktivní osoby.....	39
4.1.5 Odvod pojistného.....	40
4.1.6 Nárok na zdravotní péči	40
4.1.6.1 Nezbytná péče.....	40
4.1.6.2 Plná péče ve státě bydliště	41
4.1.6.3 Plánovaná péče v zahraničí	41
4.1.7 Výdělečná činnost občanů ČR v zemích EU – odchod a návrat	41
4.1.8 Výdělečná činnost osob ze zemí EU v ČR.....	42
4.2 Mezistátní smlouvy	44
4.3 Dlouhodobý pobyt v cizině.....	45
5. Placení pojistného	51
5.1 Výše pojistného, zaokrouhlování	51
5.2 Rozhodné období.....	52
5.3 Způsob platby pojistného	53
5.4 Přepočítání kurzu	53
5.5 Variabilní symbol a číslo účtu	54
5.6 Splatnost pojistného	56
5.7 Pořadí plateb.....	57
5.8 Přeplatek pojistného.....	57
6. Zaměstnavatelé a zaměstnanci	59
6.1 Zaměstnavatel	59
6.2 Okruh zaměstnanců ve zdravotním pojištění	60
6.3 Výjimky, kdy se nejedná o zaměstnance.....	61
6.4 Přihlášení zaměstnavatele	66
6.5 Oznamovací povinnost zaměstnavatele.....	69
6.6 Kódy používané zaměstnavatelem	74
6.6.1 Kódy pro přihlášení a odhlášení zaměstnance	74
6.6.2 Kódy pro oznámení skutečností rozhodných pro platbu pojistného státem.....	74
6.6.3 Kódy pro provádění oprav	75
6.6.4 Kódy platné do konce roku 2025	75
6.7 Přehled zaměstnavatele	77
6.8 Povinnosti zaměstnavatele	79
6.8.1 Oznamovací povinnost, registrace	79

6.8.2	Záznamy o pracovních úrazech, přírážky k pojistnému.....	79
6.8.3	Souhrn povinností.....	80
6.9	Odvod pojistného za zaměstnance – obecné zásady.....	81
6.9.1	Zaměstnavatel – plátce pojistného.....	81
6.9.2	Srážka pojistného zaměstnance	81
6.9.3	Vyměřovací základ zaměstnance	81
6.9.4	Minimální vyměřovací základ	82
6.9.5	Splatnost pojistného, rozhodné období.....	82
6.9.6	Maximální vyměřovací základ	82
6.10	Zaokrouhlování.....	82
6.11	Zaměstnanci ve zdravotním pojištění	83
6.11.1	Pracovní poměr	83
6.11.2	Zaměstnanci činní na základě dohody o pracovní činnosti.....	84
6.11.3	Dohoda o provedení práce	86
6.11.4	Osoby ve služebním poměru	88
6.11.5	Členové družstev a členové společenství vlastníků jednotek	89
6.11.6	Společníci a jednatelé společností s ručením omezeným a komanditisté komanditních společností.....	90
6.11.7	Členové zastupitelstev územních samosprávných celků	91
6.11.8	Dobrovolní pracovníci pečovatelské služby.....	91
6.11.9	Osoby ve výkonu zabezpečovací detence nebo vazby nebo osoby ve výkonu trestu odnětí svobody zařazené k pravidelnému výkonu prací	91
6.11.10	Pracovníci v pracovním vztahu uzavřeném podle cizích právních předpisů.....	92
6.11.11	Členové statutárních orgánů a dalších orgánů právnických osob	92
6.11.12	Další případy zaměstnání.....	93
6.12	Kdo není považován za zaměstnance.....	94
6.13	Vyměřovací základ zaměstnance	95
6.13.1	Příjmy po skončení zaměstnání	96
6.13.2	Příjmy v pracovním vztahu uzavřeném podle cizích právních předpisů	96
6.13.3	Mzdové nároky od Úřadu práce ČR.....	96
6.14	Příklady započitatelnosti příjmů.....	96
6.15	Úpravy vyměřovacího základu	98
6.16	Minimální vyměřovací základ zaměstnance	99
6.16.1	Stanovení minimálního vyměřovacího základu	99
6.16.2	Pojištění, kteří nemají stanoven minimální vyměřovací základ	100
6.16.3	Snížení minimálního vyměřovacího základu	100

6.16.4	Doplatek do minimálního vyměřovacího základu	101
6.16.5	Zásady při řešení minimálního vyměřovacího základu.....	103
6.17	Zaměstnanci, za které je plátcem pojistného i stát.....	104
6.17.1	Oznamovací povinnost a minimální vyměřovací základ	104
6.17.2	Odpočet	105
6.18	Pracovní volno bez náhrady příjmu	107
6.19	Zápočet přeplatku v aktuálním měsíci	108
6.19.1	Přečerpaná dovolená.....	109
6.19.2	Náborový příspěvek.....	111
6.20	Maximální vyměřovací základ u jednoho zaměstnavatele	111
6.21	Souběh zaměstnání se samostatnou výdělečnou činností.....	111
6.22	Příklady výpočtu pojistného u zaměstnanců	112
6.23	Povinnosti spojené se zaměstnáváním zaměstnanců z EU	115
7.	Stát plátcem pojistného	116
7.1	Vyměřovací základ a oznamovací povinnost	116
7.2	Kategorie	118
7.2.1	Nezaopatřené dítě	118
7.2.2	Poživatel důchodu.....	120
7.2.3	Příjemce rodičovského příspěvku	121
7.2.4	Žena na mateřské a osoba na rodičovské dovolené.....	122
7.2.5	Uchazeč o zaměstnání.....	122
7.2.6	Osoba pobírající dávku státní sociální pomoci	123
7.2.7	Osoba, která je závislá na péči jiné osoby a osoba pečující.....	123
7.2.8	Osoba ve výkonu trestu odnětí svobody	123
7.2.9	Příjemce dávek nemocenského pojištění	124
7.2.10	Osoba důchodového věku	124
7.2.11	Osobní a řádná péče	125
7.2.12	Osoba ve výkonu ochranné výchovy.....	127
7.2.13	Osoba vykonávající dlouhodobou dobrovolnickou službu.....	127
7.2.14	Manžel státního zaměstnance v zahraničí.....	128
7.2.15	Cizinec s dočasnou ochranou.....	128
7.2.16	Žadatel o udělení mezinárodní ochrany	128
7.2.17	Příjemce penze z doplňkového penzijního spoření.....	129
7.2.18	Student v doktorském studijním programu starší 26 let	129
7.2.19	Pěstoun	130
7.2.20	Manželka prezidenta republiky.....	131
8.	Osoby samostatně výdělečně činné	132
8.1	Povinnosti OSVČ	132
8.2	Vyměřovací základ a pojistné OSVČ.....	133
8.2.1	Zálohy OSVČ.....	134
8.2.2	Minimální vyměřovací základ	134

8.2.3	Doplatek pojistného	135
8.2.4	Nemoc u OSVČ	136
8.2.5	Osoby, za které platí pojistné i stát	136
8.2.6	OSVČ vykonávající zaměstnání	136
8.3	Paušální daň	137
8.4	Příklady placení pojistného OSVČ	137
8.5	Přehled OSVČ	139
8.6	Zálohy na pojistné	143
8.7	Cizinci – OSVČ	145
9.	Osoby bez zdanitelných příjmů	146
9.1	Splatnost pojistného	146
9.2	Příklady OBZP	146
10.	Děti cizinců	148
11.	Sankce, splátkové kalendáře a přeplatky	149
11.1	Pokuty	149
11.1.1	Zaměstnavatelé	149
11.1.2	Osoby samostatně výdělečně činné	151
11.1.3	Osoby bez zdanitelných příjmů	152
11.2	Obecné zásady způsobu ukládání pokut	152
11.3	Podání odvolání do platebního výměru	152
11.4	Penále	153
11.5	Splátkové kalendáře ve zdravotním pojištění	154
11.5.1	Veřejnoprávní smlouva	154
11.5.2	Rozhodnutí	155
11.5.3	Společná pravidla pro splátkové kalendáře	155
11.6	Vracení přeplatku ve zdravotním pojištění	155
11.6.1	Zaměstnavatelé	156
11.6.2	Osoby samostatně výdělečně činné	157
11.6.3	Osoby bez zdanitelných příjmů	157
11.6.4	Zaměstnanci	157
12.	Právní předpisy – vybraná ustanovení	158
	Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů	158
	Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění	182

ÚVOD

Tato publikace je zaměřena na oblast veřejného zdravotního pojištění a vychází z legislativního stavu platného k 1. únoru 2026. V tomto aktualizovaném vydání jsou zohledněny všechny podstatné změny za období posledních čtyř let od poslední aktualizace této příručky v roce 2022.

Kniha je zaměřena především na problematiku odvodu pojistného na zdravotní pojištění, práva a povinnosti pojištěnců a plátců pojistného. Samostatné části jsou věnovány oblasti zaměstnanců, zaměstnavatelů a OSVČ. Popsána jsou také řešení odvodu pojistného u pojištěnců ekonomicky neaktivních, za které hradí pojistné stát nebo si ho platí sami jako tzv. osoby bez zdanitelných příjmů.

Při poslední aktualizaci knihy v únoru 2022 byla pozornost věnována tehdy aktuálně řešeným otázkám z konce pandemického období (např. promíjení záloh OSVČ) nebo akci Milostivé léto. V tomto vydání jsou promítnuty hlavní změny z posledního období, kam patří především vyšší důraz na elektronizaci, změny v pojetí oznamovací povinnosti pojištěnců a plátců pojistného a v neposlední řadě sjednocení přístupu k pojištěncům při péči o děti.

Kromě jiných změn je text strukturován tak, aby více zdůraznil a oddělil problematiku migrace pojištěnců. Mezinárodní témata jsou řešena v samostatné kapitole, a to se zaměřením na problematiku EU. Zmíněny jsou i otázky související s konfliktem na Ukrajině včetně dopadů příslušné legislativy – zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace (Lex Ukrajina), do oblasti zdravotního pojištění. Odbornou garanci v těchto tématech zajistil spoluautor PhDr. Mgr. Adam Ander, MHA, který se dlouhodobě problematikou zdravotního pojištění se zaměřením na mezinárodní aspekty zabýval v Kanceláři zdravotního pojištění a aktuálně působí na Ministerstvu zdravotnictví. Dále se na publikaci svými zjištěními a podněty podíleli pracovníci tří zdravotních pojišťoven, kterým patří dík za cenné připomínky.

Autoři Vám přejí příjemné čtení a hodně praktických poznatků.

Tomáš Červinka,
Adam Ander

» Kompetentní (příslušná) instituce

Instituce, která v konečném důsledku nese náklady na zdravotní péči. Ve státech s pojišťovacím systémem se jedná o zdravotní pojišťovnu, u které je osoba pojištěna. Tato pojišťovna nese náklady na zdravotní služby a zároveň je jí odváděno pojistné. Ve státech se státním systémem jde o určenou státní instituci.

» Výpomocná instituce (výpomocná zdravotní pojišťovna)

Instituce, která ve státě pobytu či bydliště administrativně zastupuje kompetentní instituci. Zajišťuje a hradí zdravotní péči poskytnutou zahraničnímu pojištěnci. Takto vynaložené náklady posléze účtuje zahraniční kompetentní instituci dané osoby.

» Nezaopatřený rodinný příslušník

Koordinační nařízení jsou do značné míry postavena na rodinném pojištění, kdy jsou nezaopatření členové rodiny pojištění spolu se svým živitelem. Právní předpisy státu pojištění určují, kdo je nezaopatřeným rodinným příslušníkem. Pokud předpisy definici pro účely sociálního zabezpečení neobsahují, jde o nezaopatřeného manžela a nezaopatřené dítě. V ČR tak jde o manžela nebo manželku nevykonávající výdělečnou činnost, nepobírající důchod, podporu v nezaměstnanosti, peněžitou pomoc v mateřství z nemocenského pojištění a bez trvajících pracovního poměru po dobu rodičovské dovolené nebo neplaceného volna. Nezaopatřenost dítěte je posuzována podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře. Za manžela je pro účely Koordinačních nařízeních v ČR považován i registrovaný partner.

» Bydliště ve smyslu nařízení – skutečné bydliště

Bydlištěm se pro účely Koordinačních nařízeních rozumí místo, kde dotčená osoba skutečně žije, jeho středisko zájmů. Nejedná se o formální trvalý pobyt. Nařízení Rady a Evropského parlamentu č. 987/2009 stanovuje podrobná kritéria pro jeho určení. České instituce ho ve sporných případech určují za pomoci dotazníku o bydlišti.

» Výpomocná registrace

Aby mohla výpomocná zdravotní pojišťovna vystupovat jménem kompetentní instituce, je třeba, aby jí byl předložen nárokový doklad vystavený kompetentní institucí. Osoba bydlící mimo stát pojištění tak předkládá instituci ve státě bydliště nárokový doklad vystavený kompetentní institucí (svoji zahraniční zdravotní pojišťovnou). Na základě toho je jí potom ve státě bydliště poskytována péče na účet její zahraniční instituce (zdravotní pojišťovny). Nejedná se o vznik druhého pojištění.

jako OBZP, OSVČ nebo zaměstnanec (pokud za něj nehradil pojistné stát). Ani v tomto případě se penále nevymáhá.

- Pokud doklady o pojištění v zahraničí nepokrývají celou délku pobytu pojištěnce v zahraničí, uhradí pojištěnec pojistné (bez penále) jen za ty kalendářní měsíce (i započaté), v nichž chybí doložení zahraničního pojištění.
- Pojištěnec, který se po dlouhodobém pobytu v zahraničí přihlásil do veřejného zdravotního pojištění, smí podat další Prohlášení nejdříve 1. den měsíce, kdy uplynou celé 2 kalendářní měsíce od přihlášení. Při opakovaném pobytu v cizině tedy musí být uhrazeno pojistné v českém systému zdravotního pojištění alespoň za 2 kalendářní měsíce.
- Pro některé skupiny pojištěnců platí v souvislosti s aplikací podmínek podle této kapitoly zvláštní pravidla. Jde např. o držitele dočasné ochrany (pokud byl pobyt započat nejpozději dne 31. prosince 2023 – podle § 7a Lex Ukrajina) nebo o zaměstnance institucí EU.

Příklad 1

Zaměstnanec české firmy odcestoval na 7 měsíců do Arménie. Pracovní poměr trvá i po dobu jeho pobytu v zahraničí. Zaměstnanec bude v Arménii zdravotně pojištěn a o této skutečnosti podepsal u příslušné zdravotní pojišťovny předem Prohlášení o dlouhodobém pobytu pojištěnce v cizině.

Zaměstnavatel není povinen v době vynětí ze zdravotního pojištění hradit pojistné na zdravotní pojištění a nemusí hradit pojistné ani za období případného poskytnutí pracovního volna bez náhrady příjmů, ani v případě zúčtování příjmů v tomto období. S Arménií nemá ČR uzavřenu smlouvu, která by určovala příslušnost k předpisům, a nejsou upraveny podmínky pro vyslání zaměstnance. Lze postupovat podle zákonných podmínek pro vynětí ze zdravotního pojištění při dlouhodobém pobytu v cizině.

Příklad 2

Pojištěnec je OSVČ a pobýval v zahraničí (ve státě, s nímž nemá ČR uzavřenu smlouvu) od 1. října 2025 do 15. dubna 2026. Doklady o pojištění v zahraničí pokrývají celou délku pobytu s výjimkou období od 1. do 5. ledna 2026.

Prohlášení o dlouhodobém pobytu je platné a pojištěnec není povinen hradit pojistné. Podmínka délky pobytu v cizině více než 6 měsíců je splněna. Jediný měsíc, za který musí uhradit pojistné, je leden 2026. Za tento měsíc musí zpětně uhradit zálohu ve výši nejméně 3 306 Kč a při podání Přehledu OSVČ za rok 2026 bude tento měsíc zahrnut mezi měsíce, za které se musí dodržet minimální vyměřovací základ. Penále se v takovém případě nevychází.

Pokud byla platba poukázána pod nesprávným variabilním symbolem, považuje se pojistné nebo záloha na pojistné za nezaplacené ve stanovené lhůtě. Podle § 18 odst. 5 ZPZP platí, že:

„Zdravotní pojišťovna penále nepředepíše, pokud plátce prokáže, že provedl platbu na účet příslušné zdravotní pojišťovny, ale pod nesprávným variabilním symbolem.“

Pojistné na zdravotní pojištění se platí na účty jednotlivých zdravotních pojišťoven zřízené u České národní banky. Všechna čísla účtů zdravotních pojišťoven u České národní banky mají jednotný tvar: KODxxxxxxx/0710, kde KOD znamená kód zdravotní pojišťovny. Pro příklad uvádíme seznam účtů všech zdravotních pojišťoven pro platby zaměstnavatelů:

Název zdravotní pojišťovny a její zkratka	Kód zdravotní pojišťovny	Číslo účtu
Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky (VZP)	111	1111009221/0710 (Praha) 1111006311/0710 (Plzeň) 1111000411/0710 (Ústí nad Labem) 1111002521/0710 (Hradec Králové) 1111009651/0710 (Brno) 1111000761/0710 (Ostrava)
Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky (VoZP)	201	2010201091/0710
Česká průmyslová zdravotní pojišťovna (ČPZP)	205	2050000761/0710 nebo 2050107761/0710
Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví (OZP)	207	2070101041/0710
Zaměstnanecká pojišťovna Škoda (ZPŠ)	209	2092101181/0710
Zdravotní pojišťovna Ministerstva vnitra České republiky (ZPMV)	211	2115106031/0710
RBP Zdravotní pojišťovna (RBP)	213	2130000761/0710

za zaměstnance. Podrobnější pravidla pro stanovení vyměřovacího základu včetně položek, které snižují vyměřovací základ zaměstnance, popisuje *podkapitola 6.13*.

6.9.4 Minimální vyměřovací základ

Minimálním vyměřovacím základem (*podrobněji viz podkapitola 6.16*) pro zaměstnance je minimální mzda platná v měsíci, za který se pojistné odvádí. Ustanovením § 3 odst. 8 ZPZP jsou rovněž vymezeny osoby, pro které minimální vyměřovací základ neplatí. Jedná se např. o osoby, za které je zároveň plátcem pojistného stát, které současně vedle zaměstnání vykonávají samostatnou výdělečnou činnost a odvádějí zálohy na pojistné alespoň z minimálního vyměřovacího základu stanoveného pro OSVČ.

6.9.5 Splatnost pojistného, rozhodné období

Pojistné placené zaměstnavatelem za jednotlivé kalendářní měsíce je splatné od 1. do 20. dne následujícího kalendářního měsíce. Případně-li poslední den splatnosti na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.

Rozhodným obdobím, z něhož se zjišťuje vyměřovací základ pro výpočet pojistného na zdravotní pojištění za zaměstnance, je kalendářní měsíc, za který se pojistné platí.

6.9.6 Maximální vyměřovací základ

Ve zdravotním pojištění není pojem maximální vyměřovací základ (od roku 2015) řešen.

6.10 ZAOKROUHLOVÁNÍ

Zaokrouhlování pojistného provádí zaměstnavatel podle § 2 ZPZP následujícím způsobem:

- z vyměřovacího základu se pro každého zaměstnance vypočte 13,5 %,
- po zaokrouhlení na celé koruny směrem nahoru se získá pojistné jednoho zaměstnance (*viz také příklad v podkapitole 5.1*).

Pojistné, které odvádí zaměstnavatel za své zaměstnance na účet příslušné zdravotní pojišťovny, je dáno součtem pojistného všech zaměstnanců pojištěných u této zdravotní pojišťovny.

12. PRÁVNÍ PŘEDPISY – VYBRANÁ USTANOVENÍ

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů^{*)}

^{*)} Red. pozn.: Změny, které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2026, jsou v textu zákona uvedeny tučným písmem. Změny s pozdější účinností jsou v textu zákona zapracovány redakční poznámkou.

ČÁST PRVNÍ ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1

(1) Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾, zároveň navazuje na přímo použitelné předpisy Evropské unie²⁾ a upravuje

- a) veřejné zdravotní pojištění (dále jen „zdravotní pojištění“),
- b) rozsah a podmínky, za nichž jsou na základě tohoto zákona ze zdravotního pojištění hrazeny zdravotní služby (dále jen „hrazené služby“),
- c) způsob stanovení cen a úhrad léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely hrazených ze zdravotního pojištění,
- d) způsob stanovení úhrad zdravotnických prostředků a diagnostických zdravotnických prostředků in vitro (dále jen „zdravotnický prostředek“) předepsaných na poukaz hrazených ze zdravotního pojištění.

(2) Tento zákon se použije, nestanoví-li přímo použitelné předpisy Evropské unie upravující koordinaci systémů sociálního zabezpečení (dále jen „koordinační nařízení“) jinak⁴⁹⁾.

---

¹⁾ Směrnice Rady 89/105/EHS ze dne 21. prosince 1988 o průhlednosti opatření upravujících tvorbu cen u humánních léčivých přípravků a jejich začlenění do oblasti působnosti vnitrostátních systémů zdravotního pojištění.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/24/EU ze dne 9. března 2011 o uplatňování práv pacientů v přeshraniční zdravotní péči.

Prováděcí směrnice Komise 2012/52/EU ze dne 20. prosince 2012, kterou se stanoví opatření k usnadnění uznávání lékařských předpisů vystavených v jiném členském státě.

⁴⁹⁾ Například nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 a nařízení Komise (EU) č. 1244/2010, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění nařízení Komise (EU) č. 1244/2010, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU)

**Zákon č. 592/1992 Sb.,
o pojistném na veřejné zdravotní pojištění,
ve znění pozdějších předpisů^{*)}**

^{*)} Red. pozn.: Změny, které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2026, jsou v textu zákona uvedeny **tučným písmem**.

Oddíl I

§ 1

Předmět zákona

Tento zákon upravuje výši pojistného na veřejné zdravotní pojištění (dále jen „pojistné“), penále, způsob jejich placení, kontrolu, vedení centrálního registru pojištěnců, přerozdělování pojistného a zřízení zvláštního účtu veřejného zdravotního pojištění.

**ČÁST PRVNÍ
POJISTNÉ**

§ 2

Výše pojistného

- (1) Výše pojistného činí 13,5 % z vyměřovacího základu za rozhodné období.
- (2) Výši pojistného je jeho plátcé povinen si sám vypočítat. Pojistné se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

Vyměřovací základ

§ 3

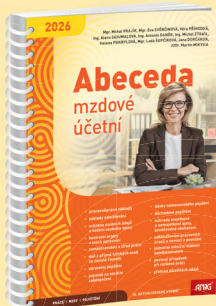
(1) Vyměřovacím základem zaměstnance²⁾ je úhrn příjmů ze závislé činnosti, s výjimkou náhrad výdajů poskytovaných procentem z platové základny představitelům státní moci a některých státních orgánů a soudcům⁵⁵⁾, které jsou nebo by byly, pokud by podléhaly zdanění v České republice, předmětem daně z příjmů fyzických osob podle zákona o daních z příjmů³⁾ a nejsou od této daně osvobozeny a které mu zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním. Zúčtovaným příjmem se pro účely věty první rozumí plnění, které bylo v peněžní nebo nepeněžní formě nebo formou výhody poskytnuto zaměstnavatelem zaměstnanci nebo předáno v jeho prospěch, popřípadě připsáno k jeho dobru anebo spočívá v jiné formě plnění prováděné zaměstnavatelem za zaměstnance.

(2) Vyměřovací základ zaměstnance podle odstavce 1 se snižuje o

- a) náhradu škody podle zákoníku práce a právních předpisů upravujících služební poměry,

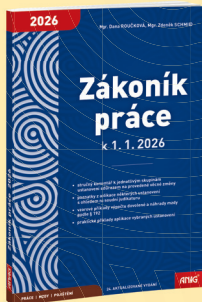
MĚSÍČNÍK
MZDOVÁ ÚČETNÍ

EDICE
PRÁCE | MZDY | POJIŠTĚNÍ

DVOUMĚSÍČNÍK
PRAKTICKÁ PERSONALISTIKA

EDICE
PRÁCE | MZDY | POJIŠTĚNÍ

MĚSÍČNÍK
ÚČETNÍ A DANĚ

EDICE
PRÁCE | MZDY | POJIŠTĚNÍ

